

[Steen Folke]

handlingerne. Som det vesttyske socialdemokratis, SPDs, formand, Willy Brandt, har sagt det: USA er tilsyneladende mere interesseret i at få stillet et antal Pershing II-raketter op end i at få pillet et antal SS-20 raketter ned. Mod slutningen af forhandlingerne forelå der trods alt et sovjetisk udspil, som ville betyde en reduktion i antallet af SS-20 raketter til 140, svarende til niveauet i 1976, altså før hele den forcerede sovjetiske SS-20 oprustning startede.

Vi vil gerne have afskaffet alle SS-20 raketter og alle atomvåben i Øst og Vest, men en ensidig sovjetisk nedskæring til 1976-niveauet ville trods alt ikke være nogen dårlig start; i hvert fald burde USA med NATOs støtte have forhandlet videre på dette grundlag. Men præsident Reagan og statsministrene Thatcher og Kohl ville hellere have opstillet de nye krydser- og Pershing II-raketter, som betyder et nyt og kvalitativt uhyre farligt skridt på atomoprustningsvej.

Pershing II-raketten kan som bekendt nå Sovjetunionen på mindre end 10 minutter og ramme med en træfsikkerhed på ca. 30 m. Det betyder, at denne raket er velegnet til med et overraskelsesangreb at udslette kommandocentraler og raketsiloer. Jeg tror ikke engang, præsident Reagan koldt og kynisk planlægger en atomkrig, selv om hans udtalelser om en begrænset atomkrig i Europa unægtelig har fået det til at risle koldt ned ad ryggen på mange, men jeg er overbevist om, at han satser på en overlegenhed på det atomare område, som kan bruges til at afpresse Sovjetunionen politiske indrømmelser. Det er det, der er filosofien bag den såkaldte counterforce-strategi, som er den officielle amerikanske atomstrategi. Og den ultrakorte varselingstid for de nye Pershing II-raketter er med til dramatisk at forøge risikoen for en atomkrig udløst ved en fejltagelse.

Opstillingen af krydser- og Pershing II-raketter i England, Vesttyskland og Italien har øjeblikkelig fået Sovjetunionen til at varsle opstilling af endnu flere SS-20 raketter og atomraketter med kortere rækkevidde i DDR og Czekoslovakiet. Det var jo at forvente, men jeg vil alligevel gerne klart tage afstand fra disse planer som endnu et udtryk for den bevidstløse oprustnings logik. Det er glædeligt, at et østland som Rumænien har sagt klart fra over for de nye sovjetiske atomoprustningsplaner, der i parentes bemærket og-

så vil drage DDR og Czekoslovakiet endnu tættere ind i det sovjetiske favntag.

VS har hele tiden på linje med SF og de radikale været skarpe modstandere af NATOs dobbeltbeslutning. At de borgerlige partier har været lige så klare tilhængere, er der ikke noget mærkeligt i; de har altid stået for kæft, trit og retning, også i NATO, og de har støttet NATOs filosofi om, at nedrustning først kan komme på tale, når vi har rustet os til tænderne. Men det skal heller ikke glemmes, at socialdemokratiet i årevis har ført en bevidstløs NATO-politik, der kun i nuancer har adskilt sig fra de konservatives. Sådan er det ikke mere, og det er meget glædeligt, men sandheden er jo, at socialdemokratiet er hovedansvarligt for Danmarks tilslutning til dobbeltbeslutningen.

Den 3. november forklarede hr. Lasse Budtz – under vores sidste debat om denne sag – hvordan situationen i december 1979, da dobbeltbeslutningen blev taget, var en helt anden end nu. Nogle af argumenterne er rigtige nok, men hr. Lasse Budtz glemmer som regel at fortælle, at det ikke var i 1979, socialdemokratiet sadlede om, heller ikke i 1980 eller 1981. Endnu i sommeren 1982 administrerede og forsvarede den socialdemokratiske regering dobbeltbeslutningen og den planlagte raketopstilling med hud og hår. F. eks. spurgte jeg den 14. maj 1982 daværende udenrigsminister Kjeld Olesen, om regeringen ville arbejde for, at forberedelserne til opstilling af de 572 atomraketter blev stillet i bero, mens USA og Sovjetunionen forhandlede. Svaret var prisværdigt kort og klart – jeg citerer fra folketingets forhandlinger, sp. 7556: »nej, det vil regeringen ikke«. Men i september 1982 gik socialdemokratiet i opposition, og så fik piben heldigvis en anden lyd.

I dag er vi omsider nået dertil, hvor vi kan få socialdemokratiet med til at tage afstand fra opstillingen af de 572 atomraketter – det håber jeg da og regner med vil vise sig i dag – og det er fantastisk vigtigt, at dette dermed bliver Danmarks officielle standpunkt ved de kommende forsvarsminister- og udenrigsministermøder i NATO.

Om vi også kan få socialdemokratiet med til at undsige dobbeltbeslutningen, er jeg mere usikker på. Regeringen har jo hidtil kunnet tage til indtægt, at socialdemokratiet fortsat stod bag dobbeltbeslutningen, og det har